

Н. М. КАДОБ'ЯНСЬКА
Л. М. УДОВИЧЕНКО

Зарубіжна література

Хрестоматія

Рівень стандарту

10

КИЇВ
Видавничий дім «Освіта»
2019

УДК 821(1-87).09*кл10(075.3)
К13

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах комісією із зарубіжної літератури Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист Інституту модернізації змісту освіти від 23.07.2018 р. № 21.1/10-2594)

К13 **Кадоб'янська Н. М.**
Зарубіжна література. 10 клас. Рівень стандарту : хрестоматія / Н. М. Кадоб'янська, Л. М. Удовиченко. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. — 336 с.

ISBN 978-617-656-996-1.

УДК 821(1-87).09*кл10(075.3)

Посібник укладено відповідно до вимог чинної програми із зарубіжної літератури. Призначений забезпечити учнів якісними перекладами художніх творів та урізноманітнити завдання, пропоновані в підручнику. У вступному слові вміщено рекомендації щодо роботи із книжкою. Матеріал структуровано за розділами та рубриками.

ISBN 978-617-656-996-1

© Кадоб'янська Н. М.,
Удовиченко Л. М., 2019
© Видавничий дім «Освіта», 2019

ДОРОГІ ДРУЗИ!

Якщо ви допитливі й активні, цей посібник-хрестоматія стане для вас довідником, експрес-репетитором, підказкою. У ньому подані не лише всі художні твори шкільної програми із зарубіжної літератури рівень стандарту для 10 класу, а й стисло викладені основні теоретичні матеріали.

Перечитуючи художні твори, розглядаючи таблиці і схеми, ви зможете «побачити» художню літературу в широкому контексті. Адже мистецтво слова пояснює, як уявляли світ різні народи в різні часи, як представники різних культур відповідали на запитання про людину та смисл її життя, у чому вбачали своє призначення, як досягали своїх цілей. А найголовніше — зможете краще зрозуміти, чого прагнете ви, чим керуєтеся у своїх справах, чому можете присвятити своє життя.

Розглянемо саму книжку. Вона складається з *шести розділів*, кожен із яких має *три блоки*: теоретичний, художній та аналітичний. **Теоретичний блок** допоможе більше дізнатися про вже відомі вам різноманітні явища художньої літератури (Античність, Середньовіччя, Відродження, Романтизм, Реалізм, Модернізм), зрозуміти їхню взаємодію: романтизму і реалізму, символізму й імпресіонізму, нових тенденцій у драматургії кінця XIX — початку XX ст., літератури XX–XXI ст. Також у першому блоці подаються основні відомості про різні національні літератури. Це допоможе зрозуміти художні твори, підготуватися до їхнього обговорення на уроках.

Теоретичний матеріал у хрестоматії узагальнений у схемах і таблицях. Це допомагає виділити головне, систематизувати й закріпити інформацію. Крім того, такий спосіб подання інформації оптимальний тоді, коли посібник-хрестоматія використовується разом із підручником. За короткий час можна повторити основні відомості, пригадати вивчене, наголосити на головному, систематизувати свої знання.

У художньому блоці містяться скорочені тексти всіх творів, передбачених шкільною програмою із зарубіжної літератури для вивчення в 10 класі. Обсяг програмового матеріалу досить великий, тому вибрані фрагменти художніх творів зекономлять час на пошук потрібних цитат, полегшать підготовку до уроку, зможуть творчої роботи.

Запитання і завдання, розміщені в аналітичному блоці, необхідні для того, щоб розібратися із власними враженнями та емоціями, почуттями і думками, які виникали і, можливо, змінювалися упродовж читання. Вони допомогатимуть вам розмірковувати, формулювати думки і судження, висловлювати позиції, обговорювати й дискутувати, і головне — замислитися, чи впливають книги на ваше життя.

ЯК ПРАЦЮВАТИ З ПОСІБНИКОМ

Спершу чітко визначте, з яким літературним явищем ви маєте розібратися, а тоді звертайтеся до *теоретичного блоку* хрестоматії. Його текст, на відміну від тексту підручника, насичений формулюваннями. Їх можна використовувати як план, тези, конспект відповідної теми підручника. Вони допоможуть виокремити головне, відтворити текст, узагальнити вивчене, побудувати розгорнуту відповідь на різні запитання. Якщо якимось літературне явище або термін вам незрозумілі, слід звернутися до підручника, де вони розглядаються ширше.

Після роботи з теоретичним блоком необхідно прочитати скорочений текст *художнього твору*. Вибрані ключові епізоди розкривають основні сюжетні лінії, ідейно-естетичний зміст твору, демонструють особливості авторського стилю.

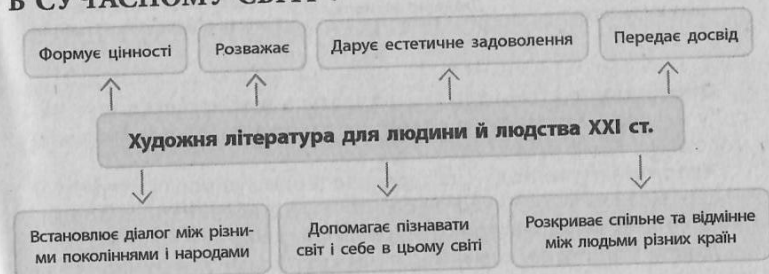
Прочитавши твір, переходьте до рубрики «Оцінки та обговорення» в аналітичному блоці. Її питання і завдання допоможуть пояснити власне читацьке враження, зрозуміти художній твір, вибрати теми і проблеми для обговорення у класі. А також узагальнити вивчене з теми.

Якщо ви здобудете ці знання, навчитесь користуватися ними в різних ситуаціях, то підсумковий і тематичний контроль неодмінно засвідчать ваші високі досягнення. Ви зможете легко подавати матеріал у дискусійній формі, писати відгуки та есе, виконувати власні творчі проекти. Частина цитат, особливо афористичних, варто вивчити напам'ять: це і не складно, і завжди знадобиться у різних життєвих ситуаціях.

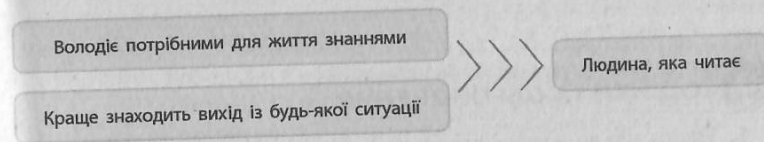
Вдумливо прочитавши кращі твори зарубіжної літератури від Античності до сучасності, ви напевне зрозумієте, чому художню літературу називають найціннішою з мистецтв.

ВСТУП

ОРИГІНАЛЬНА І ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Читання художньої літератури вчить людину критично сприймати чужі думки, розмірковувати над ними, зіставляти їх із власними переконаннями.

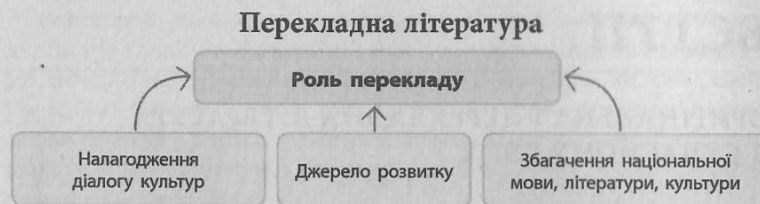

Читач в епоху цифрових технологій

У ХХІ ст. традиції читання художньої літератури значно змінюються. Читання набуло нових рис. За даними соціологічних досліджень, у ваших однокласників читання посідає 4–6-те місце. Причина очевидна і зрозуміла: на ринку інформаційних послуг у книги з'явилися досить потужні конкуренти — телебачення, комп'ютер, планшет, смартфон тощо. Але книга не втратила своїх позицій.

Заходи для підняття престижу читання в Україні:

- акція «Відомі українці читають дітям»;
- фестиваль дитячого читання «Книгоманія»;
- Всеукраїнський конкурс «Кращий читач року» тощо.

Оригінальна література — література кожного окремого народу, власна, незапозичена літературна творчість, створена рідною мовою.

Художній переклад — це переклад творів художньої літератури з однієї мови на іншу. У художньому перекладі зберігаються форма, зміст і естетичні характеристики оригіналу тексту.

Діалог культур — комунікація між культурами різних часів і народів, взаєморозуміння й обмін досвідом. Діалог культур не призводить до зникнення однієї з них, оскільки кожна культура має свою унікальну специфіку. Діалог культур можливий тільки на основі єдиних цінностей — толерантності, поваги, усвідомлення значущості кожної.

? ОЦІНКИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

1. Уявіть, що ви виступаєте на круглому столі на тему «Місце і роль художньої літератури у моєму житті». Складіть розгорнутий план своєї доповіді.
2. Окресліть вашу позицію щодо читання у XXI ст.
3. Поміркуйте, чи виникають у вас запитання до тексту, коли ви читаете художній твір. Як ви знаходите на них відповіді?
4. Пригадайте, які особливості художнього перекладу ви помічали тоді, коли читали художні твори іншонаціональних літератур. Чим вони вам запам'яталися?

Розділ 1 ЗОЛОТІ СТОРІНКИ ДАЛЕКИХ ЕПОХ

❖ ЕТАПИ Й ШЕДЕВРИ АНТИЧНОСТІ ❖

Слово *античність* походить від латинського слова *стародавній*. Започаткували античну культуру греки, потім їхні традиції продовжили римляни.

АНТИЧНІСТЬ	
Час	I тисячоліття до нашої ери — початок нашої ери
Основа суспільного життя	поліс (місто-держава), що об'єднував місто і навколишні землі із селами; демократична форма правління, що охороняла права кожного громадянина, робила його активним і свідомим учасником політичного життя
Освіта	майже всі громадяни полісів були грамотними
Сутність полісного життя	об'єднання незалежних людей заради спільного існування, безпеки та свободи; повага до особистості громадянина поліса; виховання в еллінів та римлян патріотизму, розвиненого почуття власної гідності, волелюбності, мужності, допитливості, схильності до раціонального осмислення світу
Ідеал	активна, діяльна людина, яка любить життя, сповнена жаги знань і творчості, здатна самостійно приймати рішення, нести відповідальність за свої вчинки, жертвувати собою заради обов'язку, досконала фізично
Цінності	цінність земного життя, щастя, духовної та тілесної краси
Краса в житті античної людини	захоплювалися красою безмежного Всесвіту та природи, життям у всіх його проявах, тілесною й моральною красою людини; творили красу в пластичних рухах, довершених фізичних вправах, у мистецтві — скульптурі, архітектурі, музиці та літературі
Розуміння людини	люди — безсмертні, прекрасні й вічно молоді

Навчальне видання

КАДОБ'ЯНСЬКА Наталія Миколаївна
УДОВИЧЕНКО Лариса Миколаївна

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА 10 КЛАС

ХРЕСТОМАТІЯ

Рівень стандарту

Редактор *О. С. Криворучко*
Технічний редактор *Л. І. Аленіна*
Коректор *О. В. Северцева*
Комп'ютерна верстка *І. М. Сога*

Формат 60×90¹/₁₆. Ум. друк. арк. 21,00.
Обл.-вид. арк. 19,95. Наклад 10 040 пр.
Зам. № 9-02-1913.

ТОВ «ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ОСВІТА»

Свідоцтво «Про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції»
Серія ДК № 6109 від 27.03.2018 р.

Адреса видавництва: 04053, м. Київ, вул. Обсерваторна, 25
www.osvita-dim.com.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика "Глобус"»
61052, м. Харків, вул. Різдвяна, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com